

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové, JUDr. Zdeňka Kühna, Mgr. Daniely Zemanové a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **H. N.**, zastoupený JUDr. Marií Brožovou, advokátkou se sídlem Bolzanova 1, Praha, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 9. 2007, č. j. OAM-1-298/VL-10-HA08-2007, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 11. 2009, č. j. 60 Az 101/2007 - 77,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 11. 2009, č. j. 60 Az 101/2007 - 77, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 6. 9. 2007 rozhodl žalovaný o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o azylu“). Hlavním důvodem uváděným žalobcem v jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany bylo tvrzení, že se obává o svůj život kvůli podpoře, kterou poskytoval hnutí MASSOB (Movement for the Actualization of the Sovereign State of Biafra), usilujícímu o obnovu státu Biafra. Příslušníci a příznivci uvedeného hnutí jsou pronásledováni ze strany nigerijské vlády. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobce využil odkazu na hnutí MASSOB na podporu své žádosti o mezinárodní ochranu účelově. V jeho výpovědi shledal vážné nedostatky, které ukazují na neznalost „politické problematiky“. Sice uvedl správně zkratku hnutí, avšak jeho další objasnění cílů hnutí bylo velmi plytké a jeho vysvětlení se opírala pouze o povrchnosti a obecně známé skutečnosti, prezentované např. médií. Hloubka a intenzita politického názoru, přesvědčení a znalosti dané problematiky s dopadem na žalobcův život chyběly. Žalobce se snažil správní orgán přesvědčit o jeho pronásledování z politických důvodů, ale později v pohovoru sám uvedl, že se nikdy aktivně politického dění v zemi neúčastnil, neboť na to neměl pro své podnikání čas. Žalobce

také uváděl, že byl pouze sympatizantem hnutí, přičemž z Informace MZV ČR z 23. 8. 2005, č. j. 126542/2005, plyne, že za své členství nejsou postihováni ani řadoví členové hnutí, pokud se nedopustí protiprávních činů. Na základě výše uvedeného žalovaný konstatoval, že žalobcův příběh vykazuje známky nevěrohodnosti a jeho výpovědi tak nepřiznal důkazní hodnotu. Žadatelovy obavy z policejního postihu považoval správní orgán rovněž za neopodstatněné; kdyby skutečně státní orgány v Nigérii měly zájem žalobce postihovat pro jeho členství v hnutí MASSOB, jistě by podnikly nějaké konkrétní kroky. To se však nestalo a žalobce žádné potíže se státními orgány neměl, což ostatně sám uvedl. O správnosti tohoto závěru svědčí i jeho bezproblémové opuštění země. Žalovaný tak shledal, že žalobce nebyl pronásledován dle § 12 zákona o azylu; stejně tak nesplňuje důvody pro udělení azylu dle § 13 a § 14 zákona o azylu a pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a a § 14b téhož zákona.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou, v níž předně namítl, že závěry správního orgánu jsou v rozporu se zjištěným skutkovým stavem. Odkázal na některé ze zpráv, které si sám žalovaný opatřil jako podklady pro vydání rozhodnutí, z nichž má být patrné, že nigerijská vláda členy a sympatizanty hnutí MASSOB pronásleduje. Žalovaný je však nezohlednil a vzal v potaz pouze útržky zpráv, které hovoří v neprospěch žalobce. Jeho výpovědi nepřiznal důkazní hodnotu s tím, že vykazuje známky nevěrohodnosti. K tomu žalobce namítl, že dle judikatury představuje výpověď zásadní (a často také jediný) důkazní prostředek, kterým žadatel o mezinárodní ochranu prokazuje odůvodněnost svých obav. Takovému důkazu nelze přiznat důkazní hodnotu pouze tehdy, jsou-li k tomu dány velmi vážné důvody (např. zcela zjevné výmysly apod.). Tak tomu ale v případě žalobce nebylo, jeho výpověď neobsahovala žádné závažnější rozpory, zásadní časové nesrovnalosti apod. V podstatě jediným problémem byla obecnost při popisu hnutí MASSOB, což však nemůže být důvodem k nepřiznání důkazní hodnoty výpovědi.

[3] Žalobce dále namítl, že pochybení správního orgánu při zjišťování skutkového stavu mělo zásadní vliv na posouzení podmínek pro udělení azylu. Správní orgán ignoroval řadu informací o pronásledování členů a domnělých členů hnutí MASSOB. Žalobce projevoval své sympatie tomuto politickému hnutí poskytováním finanční podpory, čímž projevil zcela jasně a veřejně svůj souhlas s jeho politickými cíli. Nikdy v pohovoru netvrdil, že se aktivně účastnil akcí tohoto hnutí, což však neznamená, že by nesplňoval podmínky pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Na podporu právního názoru, podle něž odůvodněný strach z pronásledování pro politické přesvědčení mohou mít nejen dlouhodobě politicky aktivní osoby, odkázal žalobce na stanovisko Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky. Odůvodněný strach z pronásledování není vyloučen ani tím, že proti jeho osobě státní moc nepodnikla do jeho odjezdu žádné kroky. To, co se v zemi původu děje lidem v postavení stejném či obdobném žalobci, naznačuje, že jeho strach je odůvodněný.

[4] Žalobce konečně také namítl, že žalovaný řádně neposoudil, zda mu hrozí v případě návratu nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. Žalovaný se při posuzování otázky doplňkové ochrany opětovně zaměřil na posuzování jeho výpovědi, kterou označil za nevěrohodnou. Následně označil jeho obavy z návratu do země jako neopodstatněné. K tomu žalobce uvedl, že žalovaný nemůže otázku doplňkové ochrany hodnotit stejným způsobem, jako otázku azylu. Nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu, zejména v podobě mučení a nelidského a ponižujícího zacházení, není nijak vázáno na politické či jiné názory žadatele o mezinárodní ochranu. Správní orgán měl povinnost při hodnocení naplnění podmínek stanovených v § 14a citovaného zákona vycházet zejména z objektivní situace v Nigérii. Informace o Nigérii, které měl žalovaný k dispozici, dokládají, že vláda postupuje i proti domnělým členům hnutí MASSOB, probíhalo zatýkání i zabíjení těchto osob. Hovoří o tom zpráva MZV USA o situaci lidských práv v Nigérii za rok 2005 i zpráva Human Rights

Watch za rok 2006. Na závěr žalobce podotkl, že v jeho případě se nejedná o ekonomickou migraci a že už při pohovoru před správním orgánem uváděl, že se v Nigérii neměl ekonomicky špatně.

[5] Krajský soud o uvedené žalobě rozhodoval již dvakrát a pokaždé ji zamítl. Nejprve tak učinil rozsudkem ze dne 11. 2. 2009, č. j. 60 Az 101/2007 - 35, který ke kasační stížnosti žalobce (dále též „stěžovatele“) zrušil Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 16. 7. 2009, č. j. 1 Azs 37/2009 - 64 (všechna zde uváděná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Zdejší soud v odůvodnění uvedeného rozsudku krajskému soudu předně vytkl nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí pro nedostatek důvodů. Krajský soud totiž svůj závěr o nedůvodnosti žaloby postavil v podstatě pouze na tvrzení, že „žalobce ve své výpovědi uváděl rozporuplné skutečnosti“, a dále na odkazu na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54. Nikterak už však nespécifikoval, v čem konkrétně spočívala rozporuplnost výpovědi žalobce, anebo proč se domnívá, že je možné na daný případ aplikovat citovaný judikát zdejšího soudu. Nejvyšší správní soud dále upozornil na skutečnost, že krajský soud uvedl ve výčtu důkazů, z nichž měl při svém rozhodování vyjít správní orgán, rovněž informace k situaci v zemi původu, které nejsou součástí spisu a o nichž se žalovaný ve svém rozhodnutí vůbec nezmiňuje. Zdejší soud k tomu dodal, že pokud krajský soud ve svém rozhodnutí vycházel ze zpráv, s nimiž správní orgán v předchozí fázi řízení žalobce neseznámil, pak byl povinen tyto nové důkazy řádně provést, tedy nařídít k jejich provedení jednání a dát účastníkům možnost se k nim vyjádřit; což se však nestalo. Uvedeným postupem krajského soudu tak došlo k porušení práva žalobce na spravedlivý proces. Vzhledem k nepřezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu se Nejvyšší správní soud nezabýval dalšími důvody uvedenými v kasační stížnosti.

[6] Krajský soud následně provedl dne 30. 11. 2009 jednání ve věci a téhož dne rozhodl o žalobě v záhlaví specifikovaným rozsudkem. V odůvodnění tohoto rozhodnutí opět nejprve zrekapituloval předchozí řízení ve věci a shrnul obsah důkazů provedených správním orgánem a při jednání před soudem. K žalobním námitkám uvedl, že „u žalobce existuje rozpor mezi jeho tvrzením, že musel opustit zemi narychlo, když ale předtím měl již vyřízený pas i vízum. Samotná existence porušování lidských práv v zemi původu nezakládá automatickou povinnost na udělení mezinárodní ochrany. Soud má za to, že pokud žalobce uváděl, že se obává policejních postihů, pak jeho obavy nepovažuje za opodstatněné, přičemž znovu zdůrazňuje, že žalobce i podle svého tvrzení zcela legálně opustil zemi svého původu.“ Soud tak uzavřel, že nebyly splněny podmínky pro udělení žádné z forem mezinárodní ochrany.

II.

[7] Žalobce v kasační stížnosti proti nyní posuzovanému rozsudku krajského soudu předně namítl, že ten nevyhověl výhradám Nejvyššího správního soudu uvedeným v jeho zrušujícím rozsudku ze dne 16. 7. 2009. Jednak nespécifikoval, v čem konkrétně spočívala rozporuplnost stěžovatelovy výpovědi, respektive uvedl jediný případ (ten však stěžovatel vysvětlil soudu při jednání; není nic rozporuplného na tom, že musel zemi opustit narychlo, protože za úplatek si lze v Nigérii pořídit vše a jeho rodina mu při opatření víza „pomohla“), jednak neuvedl, v čem konkrétně spočívá nepravdivost stěžovatelova tvrzení. Konečně také nevyslechl stěžovatele k údajně rozporuplným bodům v jeho výpovědi.

[8] Stěžovatel dále namítl, že soud v rekapitulační části svého rozsudku „hrubě zkraslí“ obsah jeho výpovědi před správním orgánem. Z něj dle stěžovatele plyne, že hnutí MASSOB podporoval finančně i morálně, že veřejně projevoval svůj souhlas s jeho politickými cíli a že se pravidelně stýkal s jeho členy. Tyto skutečnosti byly důvodem k tomu, že jej příslušníci

tajné služby (tzv. *thugs* - zabíječi) chtěli zatknout, nikoli pouze to, že půjčoval členům hnutí MASSOB motorky, jak uvedl krajský soud. Hlavním důvodem, proč stěžovatel opustil Nigérii, tak byl panický strach z pronásledování a uvěznění na pozadí informací o krutých podmínkách ve vězení, vyvolaný susedovým upozorněním, že jej v jeho domě hledali příslušníci tajné služby. Krajský soud se během jednání na podrobnosti návštěvy bytu tajnou službou nedotazoval, neobjasňoval žádné údajné rozpory a neprovedl ani důkaz pohovorem před správním orgánem.

[9] Stěžovatel dále zpochybnil charakteristiku Nigérie obsaženou v části napadeného rozsudku, v níž krajský soud shrnoval obsah informací k situaci v zemi původu (tedy že Evropská unie a jiné státy „*považují Nigérii za ostrov demokracie a pilíř bezpečnosti v západní Africe*“). Dle stěžovatele je toto tvrzení nevěrohodné ve světle provedených důkazů a v rozporu s „*konkrétní situací v Nigérii*“, kterou dokládá dalšími důkazy přiloženými ke kasační stížnosti. Stěžovatel považuje za prokázané a nesporné, že státní orgány běžně porušují práva občanů na soukromí a další lidská práva a že jsou „*nečinné k bezpráví*“. Pokud soud vydá příkaz policii k propuštění osob, které mají co do činění s hnutím MASSOB, policie takové příkazy ignoruje. Ve vězeních panují kruté podmínky, dochází k záhadným úmrtím atd.

[10] Stěžovatel tedy s ohledem na popsané události pocíťoval důvodný strach ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu a krajský soud se dopustil nesprávného posouzení právní otázky, jestliže dospěl k opačnému závěru. Stejně tak byly dány důvody k udělení alespoň doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, což má plynout také z jednoho z dopisů přiložených ke kasační stížnosti (dle stěžovatele jde o dopis jeho bratra v anglickém jazyce, v němž je uvedeno, že osoby, se kterými se stýkal, byly zatčeny, a že se nemá vracet do Nigérie, kde je situace stále nebezpečná, neboť po něm pátrá policie).

[11] Stěžovatel konečně také zdůraznil, že nikterak nezveličoval své problémy, okamžitě po příjezdu do České republiky požádal o azyl a po pravdě vypovídal v předmětné věci. V Nigérii neměl žádné finanční problémy, měl tam přátele a rodinu. Jediným důvodem opuštění země byl strach z pronásledování, zatčení a uvěznění. Dokud zde bude hnutí za nezávislý stát Biafra, všichni aktivisté a podporovatelé tohoto hnutí budou stíháni. Proto je pro stěžovatele nebezpečné vracet se do Nigérie.

[12] Stěžovatel zároveň uvedl, že součástí podání činí kasační stížnost z 21. 4. 2009. K tomu Nejvyšší správní soud podotýká, že námitky obsažené v uvedené kasační stížnosti (k jejich shrnutí viz výše citovaný rozsudek zdejšího soudu ze dne 16. 7. 2009, č. j. 1 Azs 37/2009 - 64) jsou v zásadě zahrnuty i do nynější, v předchozích odstavcích rekapitulované, kasační stížnosti.

[13] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 17. 2. 2010 uvedl, že námitky obsažené v kasační stížnosti považuje za nedůvodné a že se ztotožňuje s napadeným rozsudkem krajského soudu.

[14] Dne 12. 3. 2010 zaslal stěžovatel zdejšímu soudu repliku k vyjádření žalovaného. V té nejprve zopakoval svá již dříve uváděná tvrzení o postavení sympatizantů hnutí MASSOB v Nigérii, nově doplněná o odkazy na zprávy organizací Human Rights Watch a IRIN a o poukaz na to, že citované hnutí je vládními složkami pokládáno za „*něco jako organizovanou zločineckou skupinu*“. Dále odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2009, č. j. 4 Azs 42/2009 - 136, v němž zdejší soud vyhověl kasační stížnosti nigerijského žadatele o mezinárodní ochranu, a na právní názory vyslovené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2004, č. j. 6 Azs 50/2003 - 89 (poznámka Nejvyššího správního soudu - stěžovatel

se dopustil nepřesnosti uvedením č. j. 6 Azs 560/2003 - 89, není však pochyb o tom, že ve skutečnosti odkazoval na rozsudek č. j. 6 Azs 50/2003 - 89).

III.

[15] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech azylu (mezinárodní ochrany) lze pro stručnost odkázat zejména na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS. Zde Nejvyšší správní soud shromáždil výčet typových případů, v nichž se může jednat o přijatelnou kasační stížnost. Jako jeden možný případ uvedl rovněž situaci, kdy je v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, případně tehdy, pokud krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Nejvyšší správní soud v nyní posuzovaném případě shledal uvedené pochybení v tom, že krajský soud nerespektoval požadavky, k nimž dospěla judikatura zdejšího soudu ve vztahu k posuzování věrohodnosti výpovědi žadatele o mezinárodní ochranu, a jeho rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Z uvedeného důvodu je třeba nahlížet na kasační stížnost jako na přijatelnou.

[16] Kasační stížnost je důvodná.

[17] Nejvyšší správní soud předně poukazuje na skutečnost, že již jednou v této věci rozsudek krajského soudu rušil, a to jednak pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů, jednak pro neprovedení některých důkazů při jednání (blíže viz bod [5] výše). V uvedeném zrušujícím rozsudku mimo jiné konstatoval, že krajský soud nikterak nespecifikoval, v čem konkrétně spočívala rozporuplnost výpovědi žalobce, „*krajský soud tak žalobci (který podal poměrně obsáhlou a konkrétní body obsahující žalobu) vyčetl obecnost jeho tvrzení, paradoxně však sám ve svém rozhodnutí zůstal velice vágní a nekonkrétní.*“

[18] Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že krajský soud se tímto pokynem Nejvyššího správního soudu neřídil a ani v nyní napadeném rozsudku se dostatečně nevypořádal s jeho žalobními námitkami. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že jak je patrné ze shrnutí obsahu žaloby (viz body [2] až [4] výše), stěžovatel učinil předmětem přezkumu před krajským soudem několik otázek. Namítal jednak rozpor závěrů žalovaného se zjištěným skutkovým stavem, jednak chybné posouzení podmínek pro udělení azylu a doplňkové ochrany.

[19] Nejprve tak krajský soud měl povinnost posoudit, zda skutečně existuje rozpor mezi závěry žalovaného a zjištěným skutkovým stavem, tedy zda žalovaný mylně interpretoval zprávy o zemi původu (tj. jednostranně, vytržením z kontextu těch částí zpráv, které vyznívají v neprospěch stěžovatele, a opomenutím pasáží, které naopak svědčí o tvrzeném pronásledování členů a sympatizantů hnutí MASSOB) a zda byla výpověď stěžovatele nevěrohodná. K tomu, zda hodnocení situace v zemi původu žalovaným odpovídá provedeným důkazům, se krajský soud v části rozsudku, v níž se meritorně zabýval námitkami stěžovatele, nevyjádřil vůbec. K otázce věrohodnosti výpovědi stěžovatele se vyjádřil velice stručně, v podstatě pouze poukazem na údajný rozpor mezi jeho tvrzeními, že musel opustit zemi narychlo a že z ní vycestoval legálně, s vízem i pasem (viz bod [6]).

[20] Takovéto vypořádání otázky věrohodnosti výpovědi stěžovatele však rozhodně nelze považovat za dostatečné. Jak totiž správně uvedl stěžovatel (již v žalobě), výpověď představuje zásadní (a často také jediný) důkazní prostředek, kterým žadatel o mezinárodní ochranu prokazuje odůvodněnost svých obav, a tak musí být případný závěr o nedůvěryhodnosti výpovědi žadatele pečlivě odůvodněn. Nejvyšší správní soud se ve své judikatuře k dané problematice vyjadřoval již mnohokrát, pro koherentní shrnutí jejích závěrů lze odkázat např. na rozsudek ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70 (publ. pod č. 1749/2009 Sb. NSS) [viz část IV. b) (i) citovaného rozsudku, týkající se standardu a rozložení důkazního břemene ve věcech mezinárodní ochrany]. Nejvyšší správní soud zde zejména uvedl, že řízení o mezinárodní ochraně je řízením specifickým tím, že je v něm často nutno rozhodovat za situace důkazní nouze, a tím, že nesprávné rozhodnutí má pro stěžovatele obzvláště závažné důsledky. Těmto specifickým řízením o mezinárodní ochraně odpovídá i standard a rozložení důkazního břemene, jež jsou vychýleny ve prospěch žadatele o mezinárodní ochranu. V mnoha případech tedy zůstává jediným důkazním prostředkem výpověď žadatele a klíčovým faktorem se stává posouzení celkové věrohodnosti žadatele a posouzení pravděpodobnosti, zda k události opravdu došlo podle jeho výpovědi. Přitom platí, že pokud se žadatel o mezinárodní ochranu po celou dobu řízení ve věci mezinárodní ochrany drží jedné dějové linie, jeho výpovědi lze i přes drobné nesrovnalosti označit za konzistentní a za souladné s dostupnými informacemi o zemi původu, pak je třeba z takové výpovědi vycházet. Z uvedeného plyne, že je na správním orgánu, aby prokázal či vyvrátil pravdivost žadatelových tvrzení, a to buď zcela nevyvratitelně zjištěním přesných okolností vážících se na jeho tvrzení, anebo alespoň s takovou mírou pravděpodobnosti, která nevyvolává zásadní pochybnosti o správnosti úsudku správního orgánu. Pokud jde o standard důkazního břemene, Nejvyšší správní soud akceptoval test „přiměřené pravděpodobnosti“ pro zkoumání „*odůvodněnosti* strachu z pronásledování“ podle § 12 písm. b) zákona o azylu (tj. pro definici uprchlíka) a test „reálného nebezpečí“ pro zkoumání „*důvodnosti* obav, že cizinec utrpí vážnou újmu“ pro zkoumání zásady *non-refoulement* obsažené v č. 1. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a v § 14a zákona o azylu. Důkazní standard „přiměřené pravděpodobnosti“ se však aplikuje nejen v rámci celkové úvahy o pravděpodobnosti pronásledování, ale nutně i na posouzení věrohodnosti jednotlivých dílčích tvrzení žadatele o azyl, která jsou posléze podkladem této celkové úvahy. To znamená, že pokud je přiměřeně pravděpodobné, že daná událost proběhla tak, jak tvrdí žadatel o azyl, žalovaný musí toto tvrzení vzít v potaz při celkovém posouzení žádosti o mezinárodní ochranu.

[21] Lze tedy konstatovat, že žalovaný nemůže ze svého posuzování vyloučit tvrzené skutečnosti např. pouze proto, že nelze vyloučit jiný průběh událostí než ten předestřený žadatelem či že existuje alternativní vysvětlení pro určité skutečnosti, které je stejně pravděpodobné. Žalovaný může *zcela* vyloučit z celkového posouzení pouze ta fakta, u nichž je postaveno téměř najisto, že se nestaly (tj. neexistuje ani přiměřená pravděpodobnost, že k nim došlo). Ostatní tvrzení musí být součástí celkového posouzení rizika pronásledování, kde jim bude přisouzena váha podle míry pravděpodobnosti, s jakou lze soudit, že odpovídají skutečnosti. Jiná situace je, pokud je žadatel nevěrohodný ve *všech* relevantních aspektech své žádosti; v tomto případě (a pouze v tomto případě) může žalovaný bez dalšího posoudit žadatele jako nevěrohodného a nemusí detailně posuzovat jeho jednotlivá dílčí tvrzení.

[22] Závěry krajského soudu, který přisvědčil žalovanému v tom, že nelze přiznat důkazní hodnotu stěžovatelově výpovědi, založené na argumentu, že stěžovatel vycestoval bez problémů z Nigérie, ačkoliv uváděl, že utíkal narychlo a v obavě o svůj život, ve světle této judikatury neobstojí. Tvrzení, že v zemi jako je Nigérie si lze za peníze relativně snadno obstarat vízum a další záležitosti spjaté s vycestováním, rozhodně nezní nepravděpodobně, zvláště v kontextu toho, že stěžovatel od počátku konzistentně uváděl, že netrpěl finanční nouzí. Navíc založit závěr o nevěrohodnosti celé výpovědi (tedy toho, že stěžovatel byl sympatizantem hnutí MASSOB,

že jej finančně i jinak podporoval, že jej kvůli tomu hledali příslušníci tajné služby atd.) čistě na pochybnostech o okolnostech vycestování ze země nelze. K tomu by bylo nutno identifikovat zásadnější nesrovnalosti ve stěžovatelově výpovědi, případně rozpory mezi jeho výpovědí a dostupnými informacemi o zemi původu atd. Ostatně krajský soud se v odůvodnění svého rozsudku mívá s odůvodněním rozhodnutí žalovaného, které měl za povinnost přezkoumat. Žalovaný totiž svůj závěr o nevěrohodnosti stěžovatelových tvrzení opřel o to, že stěžovatel údajně neměl dostatečně hluboké znalosti relevantní „politické problematiky“. K tomu se však krajský soud vůbec nevyjádřil. Nutno také podotknout, že v situaci, kdy krajský soud konal jednání ve věci, měl možnost stěžovatele konfrontovat s případnými nesrovnalostmi v jeho výpovědi a dát mu prostor k jejich objasnění, což však vůbec neučinil.

[23] Lze tak uzavřít, že krajský soud opětovně zatížil své rozhodnutí vadou spočívající v nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů. Krajský soud totiž nedostatečně vypořádal stěžovatelovy žalobní námítky týkající se pochybení správního orgánu při zjišťování skutkového stavu. Jak plyne z judikatury Nejvyššího správního soudu, za nepřezkoumatelné je třeba také považovat rozhodnutí, ve kterém se soud nevypořádal se všemi žalobními námitkami uvedenými v žalobě (viz rozsudek zdejšího soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS). Odkázat lze také na závěry judikatury Ústavního soudu, podle které jedním z principů, představujícím součást práva na řádný proces, jakož i pojmu právního státu (č. l. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod), a vylučujícím libovůli při rozhodování, je i povinnost soudů své rozsudky odůvodnit. Z odůvodnění musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. V případě, kdy jsou právní závěry soudu v extrémním nesouladu s vykonanými skutkovými zjištěními anebo z nich v žádné možné interpretaci odůvodnění soudního rozhodnutí nevyplývají, nutno takovéto rozhodnutí považovat za stojící v rozporu s č. l. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Takové rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť nedává dostatečné záruky, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces.

[24] Vyjasnění sporných skutkových otázek je přitom nutným předpokladem pro posouzení toho, zda jsou u stěžovatele dány podmínky pro udělení azylu či doplňkové ochrany. Nejvyšší správní soud proto nyní nemůže hodnotit důvodnost kasačních námítek týkajících se těchto navazujících otázek. Zdejší soud zároveň dodává, že nikterak nepředjímá výsledek dalšího řízení ve věci. Jinak řečeno, ani případné přisouzení věrohodnosti stěžovatelově výpovědi či její podstatné části tedy ještě nemusí nutně znamenat, že stěžovatel splňuje podmínky pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Nejvyšší správní soud v této souvislosti poukazuje na svou judikaturu týkající se žadatelů o mezinárodní ochranu, kteří uváděli, že jsou buď sympatizanty či členy hnutí MASSOB (viz stěžovatelem zmíněný rozsudek zdejšího soudu ze dne 26. 11. 2009, č. j. 4 Azs 42/2009 - 136, a v něm citovaná další rozhodnutí).

[25] Nejvyšší správní soud z těchto důvodů ani neprováděl žádný ze stěžovatelem nově předložených důkazů.

IV.

[26] Z uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je důvodná. Proto rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první před středníkem s. ř. s.), v němž je krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.). Krajský soud se tedy v novém řízení přezkoumatelným způsobem vypořádá s žalobními námitkami žalobce. To znamená, že předně posoudí, zda existuje rozpor mezi závěry žalovaného a zjištěným skutkovým stavem, tedy zda žalovaný

mylně interpretoval zprávy o zemi původu a zda byla výpověď žalobce nevěrohodná. Krajský soud přitom bude vycházet z výše shrnutých zásad, k nimž dospěla judikatura Nejvyššího správního soudu ve vztahu k posuzování věrohodnosti výpovědi žadatele o mezinárodní ochranu. V návaznosti na závěry učiněné při vypořádání uvedených námitek následně krajský soud posoudí důvodnost námitek, jimiž žalobce brojil proti tomu, jakým způsobem žalovaný posoudil podmínky pro udělení azylu a doplňkové ochrany.

[27] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. dubna 2010

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu